THE BEGINNINGS OF INTERPERSONAL COMMUNICATION IN THE PRESCHOOL PERIOD

Maria Dorina PAŞCA
University of Medicine and Pharmacy, Tîrgu Mureş

Abstract: Through their very structure, children assimilate and then disseminate fundamental element of knowledge peculiar to their preschool age. Now is the time to start all aspects of communication, interpersonal socialization giving endorsement for later.
Because the game is the main activity at this age, the word in language development, gives it value while making it, why not addicted to it, teaching him to communicate.

Keywords: ante, interpersonal communication, childcare, education, language.

Privit în ansamblul său , Claparede(1975)după Bonchiş E(2004), „copilul este tatăl omului , el este mic pentru că nu este mare , sau este mic pentru a deveni mare ’’ , definit practic , printr-o paradigmă .

În acest context , Piaget J (1972)- remarcă faptul că „ născându-se cu un bagaj ereditar bogat , copilul are nevoie de parcurgerea unor etape obligatorii de dezvoltare în care se realizează adaptării progresive la mediul fizic şi socio-cultural. Copilăria este perioada de realizare a echilibrului între două mecanisme indisociabile : asimilarea şi acomodarea . Aceasta este caracteristica principală a copilăriei : centrarea echilibrului printr-o serie de exerciţii sau de conduite sui generis , printr-o activitate structurantă continuă , pornind de la o stare de nediferenţiere între subiect şi lumea obiectelor care îl înconjoară .

Astfel , atingem ideea „înmatriculării’’ copilului în stadii ale dezvoltării sale care , expuse de specialişti , se structurează variat , iar în cazul de faţă , ceea ce susţinea Leontiev A,N(1964) răspunde interesului nostru , delimitându-se perioada antepreşcolară (1-3 ani) ca fiind dominată de :

-manipularea obiectelor ;
-apariţia relaţiilor simbolice ;
-formarea conştiinţei ;
-formarea reprezentărilor ;
-mers ;
-vorbirea ce favorizează socializarea ;

în aşa fel încât , se poate portretiza antepreşcolarul ca fiind cel care adună deja primele amintiri pentru propria-i eternitate .

Este momentul în care , Şchiopu U. şi Verza E (1981) amintesc că perioada se caracterizează mai ales printr-o accentuată dezvoltare a comunicării verbale şi folosirea de soluţii noi în diferite situaţii de viaţă . Practic , experienţa de viaţă devine impregnată de învăţarea comunicării verbale .

Dar , până la acest moment antepreşcolarul îşi va însuşi elementele comunicării non-verbale care se referă în general la : limbajul corpului , mimică , gestică , postură , privire ,

BDD-A22139 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:59:11 UTC)

tonul şi ritmul vocii . Chiar dacă ne regăsim la această vârstă (1-3 ani) , copilului nu-i vor fi străine niciunul dintre indicii non verbali depistaţi de Stanton N(1995) şi anume :

-expresia feţei - un zâmbet , o încruntare ;
-gesturile - mişcarea mîinilor şi corpului pentru a explica sau accentua mesajul ;
-poziţia corpului - modul în care se află , în picioare sau aşezat ;
-orientarea - dacă stă cu faţa sau cu spatele la interlocutor ;
-proximitatea - distanţa la care stă faţă de interlocutor ;
-contactul vizual - dacă-l priveşte pe interlocutorul sau nu ;
-mişcări ale corpului - pentru a indica aprobarea sau dezaprobarea interlocutorului ;
-aspectul non-verbal al vorbirii - înălţimea şi tăria sunetelor , rapiditatea , calitatea şi tonul vorbirii ;
-tăcerea - poate confirma legătura cu ascultarea ca formă a recepţionării corecte a unui mesaj ;

fapt ce-i vor da girul unei comunicări verbale interpersonale spre finele acestei perioade la parametrii cogniscibilităţii acceptaţi şi caracteristici .

Se remarcă de asemenea că , Fenson (1994, după Berndt Th.1997) trecerea la comunicarea verbală în jurul vârstei de un an , nu suspendă gesturile , ci dimpotrivă , acestea vor deveni acompaniatoare ale cuvântului , începând din al doilea an , copilul va combina gesturile cu vorbirea , iar uneori le va folosi ca substitute ale acesteia .

Apariţia cuvântului , practic , al limbajului , determină o anumită conduită a comunicării , astfel încât ea să fie în corelaţie şi cu dezvoltarea psihică , conturându-se , după Şchiopu U şi Verza E(1981)- două condiţii importante care antrenează comunicarea la această vârstă şi anume :

1.-prima cerinţă a copilului este de a se face înţeles

2.-a doua este legată de faptul că între timp copilul descoperă că toate obiectele , fenomenele , acţiunile , însuşirile , etc, au nume .

Este momentul în care atâtor apelative şi remarci făcute copilului antepreşcolar , să existe , după noi , chintesenţa definirii perioadei ca fiind , după Vincent R (1972) ,,vârsta marilor ucenicii'' care în general se referă la : mers , vorbire , mânuirea obiectelor şi raţionament intuitiv . Totodată copilul , dobândeşte experienţe fundamentale de viaţă , dar şi începe procesul socializării şi integrării în familie , urmând ,,a juca'' nu peste multă vreme ,,jocul regulilor'' ca parte şi a comunicării sale interpersonale la un moment dat şi-ntr-o conjunctură dată , fiind aproape şi lumea ,,de ce-urilor şi psihologia ,,buzunarelor pline''.

Plecând de la factorii dezvoltării personalităţii copilului , putem spune , Munteanu A (2003) că :

-ereditatea constituie premisa ;
-mediul este condiţia ;
-educaţia reprezintă factorul determinant al dezvoltării personalităţii umane desigur , rolul major pe care îl îndeplineşte educaţia , reclamă instituirea unei forme de calitate superioară care să poată controla loteria genetică şi să o fructifice constructiv . De aceea , aşa cum afirma M.Debesse(1970-după Munteanu A -2003)

BDD-A22139 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:59:11 UTC)

„fericit este copilul care găseşte astfel , în fiecare etapă a drumului , pe educatorul capabil să-i insufle treptat forţa şi elanul necesare împlinirii destinului său de om''.

Este acum momentul în care copilul (1-3ani) trebuie să-şi aloce deja un rol social prin noul său status , acela de participant la o formă de educaţie în afara familiei , fiind cuprins într-o instituţie scolastică conform vârstei , adică –perioada antepreşcolară – creşa .

Ca identitate , creşa reprezintă acea unitate sanitar-educaţională unde copilul începând de la câteva luni şi până la 3 ani , îşi poate începe activitatea de acumulări şi achiziţii cognitive conform particularităţilor sale de vârstă . Structurată în general pe trei etape / grupe :

-0- 1 an ;
-1 an- 2 ani ;
-2 ani- 3 ani ;

activităţile coordonate şi desfăşurate sub îndrumarea puericulturilor/educatori – puericultori , vor cuprinde „abc-ul'' elementelor cognitive legate de toate procesele şi însuşirilor dezvoltării sale psihice în întreaga lor complexitate .

Pentru că lucrarea de faţă face în primul rând trimitere la secvenţa comunicării interpersonale , prin activităţile cuprinse în acest segment (în general vorbirea) se vor avea în vedere manifestări ca :

-vorbirea directă (dialogul) ;
-povestirea ;
-repovestirea (ţinând cont de expresivitate) ;
-redarea / reproducerea unor poezii / recitarea ,

astfel încât , atât bagajul de cunoştinţe cât şi vocabularul activ la 3 ani , după Şchiopu U. şi Verza E(1981) însumează aproximativ , 1100 de cuvinte , debitul verbal fiind într-o permanentă ascensiune , realitatea confirmând acest lucru .

Legătura intrinsecă ce se poate realiza , între cei doi actori ai procesului educaţional (educator şi antepreşcolar) ce la apariţia unor certe monente care creează cadrul de deschidere spre comunicare , pornind în fapt , de la activitatea de bază la această vârstă şi anume – jocul , Paşca MD (2002) ce vizează comunicarea, cunoaşterea , relaţionarea şi gândirea pozitivă .

Aşadar , jocul devine „ materia primă'' pentru cunoaştere , comunicare şi învăţare ducându-ne din aproape în aproape , spre triada ludică piagentiana unde :

-jocul-exerciţiu ;
-jocul-simbol ;
-jocul-reguli ;

este structurat pe scara evolutivă a inteligenţei , fiecare tip de joc reprezentând o anumită etapă de dezvoltare , cât şi faptul că în toate cele trei componente ludice , predomină asimilarea , aceasta realizându-se prin scheme şi structuri diferite .

Găsindu-se în diferite ipostaze în cadrul jocului , antepreşcolarul va comunica cu cei din jur , chiar dacă la început mesajul poate fi non-verbal , apoi transormându-se în cuvinte , şi acestea la rândul lor , în mici propoziţii prin care copilul poate în mod real să transmită cele dorite , desprinzându-se de ludic , interpersonalitatea justificându-se .

BDD-A22139 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:59:11 UTC)

Este momentul în care familia dar şi creşa trebuie să conlucreze , astfel încât, la împlinirea vârstei de 3 ani , antepreşcolarul să fie pregătit pentru grădiniţă atât din punct de vedere fizic cât şi psiho-social , căci se instruieşte pentru momentul în care comunicarea interpersonală prin cuvânt , va fi predominantă , el începând să crească , înţelegând , receptând , comunicând , relaţionând , dar mai ales , raportându-se la grupul de referinţă , primind noul său status educaţional , cel de ,,grădinar'', de care întreaga lume ce-l înconjoară este mândră , apreciindu-i deja , maturitatea socială .

Bibliografie

1.Bonchiş E (2004)-Psihologia copilului , Ed. Universităţii , Oradea

2.Berndt Th (1997)-Child Development Brown şi Benchmark Publisheurs, Boston

3.Leontien A.N(1964)-Probleme ale dezvoltării psihicului ,Ed.Ştiinţifică, Bucureşti

4.Munteanu A(2003)-Psiholgia copilului şi a adolescentului,Ed.Augusta,Timişoara

5.Paşca MD(2002)-Ia-mă de mână ! (ghid practic terapeutic pentru copilul infectat HIV), Ed Ardealul , Tg. Mureş

6.Piaget J(1972)-Psiholgie şi pedagogie , Ed.Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

7.Stanton N(1995)-Comunicarea , Ed.Ştiinţă şi Tehnică , Bucureşti

8.Şchiopu U şi Verza E(1981)-Psihologia vârstelor , Ed. Didactică şi Pedagogică , Bucureşti

9.Vicent R(1972)-Cunoaşterea copilului , Ed.Didactică şi Pedagogică ,Bucureşti

BDD-A22139 © 2015 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.77 (2026-11-18 10:59:11 UTC)